

több mint 30 000 ember, aki az utcán lakik? Ide nem jött fel az árvíz, mert a vidék hegyes, de terméketlen is. Most sarlózzák a rizst, azután nincs semmi a földben. És egészen június közepéig nem lesz, minden kiég, kiszárad. Ezek a szegény óslakók csak kulik voltak, és nagyon hátra vannak. Iskolák kellene. Itt van egy felsőbb iskolánk, erre is nagy szükség van. Én meg csak kerékpározok még, 72 évvel, már nem sokáig. Ma egy már járni nem tudó öregnek vittem el a szentáldozást. A nagy hibájuk, mint mindenütt: kevesen vannak, akik nem isszák a rizspálinkát. Küzdök ellene, lassan csak lesz valami eredménye. Az Úr Jézus Szentséges Szíve áldását kérem önökre.

Varga Bertalan SDB
Don Bosco Youth Centre
Hatia, Ranchi-Bihar 834003, India

(Itt jelezzük, hogy Bernadette nővér (Mirpurkhas, Pakisztán) 42 évi missziós szolgálat után nyugalomba vonult. Jól megérdemelt pihenéséhez minden jót! Szerk.)

LEVELESLÁDANKBÓL

Elcsábítottak rokonlátogatóba Moldovába. Két autóbuszon mentünk, egy ömlesztve összeverebuválódott társaság. Az Ajtói szoroson mentünk és a Békásin jöttünk vissza. Hajnali 5-től este 11-ig tartott az út. Első megállónk Entelnek volt. Úgy éreztem, legalább 700 évet visszaszaladtunk az időben. A ferencesek egyik ősi fészke, talán bölcsője. Nagykiterjedésű birtokkal (40 hold), nagy rendhálzával s egy iskolából átalakított templomcskával, no meg egy temetőcske, ahol várja a ferencrend az Úr harsonáját. A ház lakói néhány műemléknek is beillő barát 70 és a halál között. A gvardián egyúttal a kántor is. Ott hallgattunk misét reggel 7-kor. Amikor beömlöttünk a templomba, olyan széles jókedvre kerekedett, hogy a maradék helyet teletöltötte öblös hangjával. Úgy ajánlott valamennyiünket öklönnyi Máriája oltalmába, hogy szem nem maradt szárazon. Mise után bevezényelt a zárdába, majd a gyümölcsösbe. Ott két fiatal nyári almafájából a lelket is kirázta, hogy megvendégeljen, mert szegények még nyögik a földrengés nyomait. Egyetlen fogán cigaretta füstölgött, a többi szája nagy mosoly. Csuháját a korda tartotta össze, lábát műremekké foltozott saruban váltogatta, mert fájós bütykei nem sok megállást biztosítottak neki. Indulásunkkor annyi áldó keresztet rajzolt felénk, hogy mindenki vihetett belőle az otthoniáknak is.

Az erdő között alaposan bereggeliztünk, ügyet sem vetve hidegre, ködre, csepergésre. Délre értünk be egy Gheorghiu-Dej melletti katolikus faluba. Értettük egymást a gyermekeikkel is. A mienknél nem nagyobb község, de 6 esztendő alatt akkora templomot építettek, mint egy dóm. Modern gót stílusban, betonelemekből. Olyan, mint egy költeménnyé érett áhítat, mint egy betonba öntött krédó. Oltárukon egy Jézus szíveszobor öleli egygő a népet. Az ablakok alatt természetes nagyságban a keresztútját járó Jézus és „díszkisérete” fehér márványból, mintegy elvegyülve a hívek között. Engem a gondviselő véletlen az V. állomás közelében telepített le, ahonnan az indulást jelző dudálás riasztott fel. Egy óriás kereszt alatt imbolygó végkimerült ember néz vissza a mögője lopakodva álló, jószándékot sugárzó erőteljes emberre, aki megkönyífti, tartja, súlytalanítja keresztjét.

Végigmentünk Bákón és Románon. Románban várt az előre kifizettetett, de meg nem főzött jó ebéd, ami egy órai késés után derült ki. A közelében volt még három modern templom, amit megnéztünk. Egyik egy kivilágítható színes gyöngyszemekből álló lourdes-i Mária főoltárral, gazdagon festve nagy falfreskókon a rózsafüzér titkai. Nekem nem tetszett. A második egy monumentális méretű, két nagy és egy kis tornyú, betonból csúcsokba felívelő gótikus templom. A régre építették rá, és ahogy az új csukottá vált, kihordták belőle a régit. A tornyok, ha elkészülnek, az égis fogak érní. Főltára mögött el lehetne dugni a mi templomunkat. Már használgják, de „porba hullnak Uram

oltárod elé", mert lepadolva nincs. Kérdésünkre, hogy miért építettek ekkorát, azt mondták, hogy ekkora kell. Mindenütt sok a gyermek, 8—10 az átlag. A tornyuk lelóg a földgömből, de a falu nevét nem lelni a térképen.

A harmadik az egyszerű szépség csodája. Lábtörő szőnyeg a kapu előtt. Velencei márvány az udvara, lépcsőzete és a padlója. A szentkereszt felmagasztalásának tiszteletére épült. Óriás kereszt méter szélesen és szinte a végtelenig uralja a homlokzatot. A szentély is kivilágítható beton kereszt, szárán kis mélyedésben tabernákulum. Előtte teljes szélességben a vendéghívogató terített asztal. Onkéntelenül körbeje térdelt a társaság. A világítása érdekes: almányi fehér gyöngyökből félméteres rojt egy párkányzaton, és mögötte elhelyezve az égők. Egy különálló oszlop a tornya, erre még egy 26 m-es kereszt jön, az még nincs készen.

Az ámulat végén nagyon eszünkbe jutott az a megfőzni elfelejtett ebéd. Valahol a nyílt úton egy kukoricás szélén találtunk egy csorgót vályuval. Ott előkerültek a hazai tarisznyák és a 15 l-es demizon az áhítattól elspórolt borral. Alaposan megkönnyebbült a csomag, és elnehezdedek a szempillák. De hamar új erőre kaptunk, s mire megharagantak a motorok, felcsendült a nóta is. Már lámpát kellett gyújtani, s közel 300 km-es út állt még előttünk. Nézelődni nem sokáig lehetett, ahogy beértünk a hegyek közé, a feketeség tetején néha feltűnt a félhold sarlója és fénypontocskákként a települések. Amire a Békás szoroshoz közeledtünk, egy kicsi ereje lett a holdvilágnak. Féltelmettség váltak tőle a sziklák, s ahogy fáradtan tekergőzött köztük az út, úgy rémlett, mintha kergetnének. A szerpintinen szerencsésen feljutottunk. Aztán egy vágtságban jöttünk hazáig. A fáradságtól sokáig nem tudtam elaludni. Azóta is visszaköszálök gondolatban a bejárt vidékre, és egyfolytában sajog a szívem értük.

•

— A mosolygó pápa nekünk felejthetetlen. Ha rátekintünk (mert ki van téve a képe), mindig mosolygós, derűs lesz a lelkünk. Mennyi hálaival tartozunk a jó Istennek, hogy egymásután ilyen kiváló pápák kerültek Szent Péter székébe! Hamarosan a negyedik, akivel nem tud betelni a lelkünk.

— Itt küldöm Werner Alos utolsó naplójegyzetét, 1978. jún. 12—15-ről: „Tempus breve est! Vár Székely Laci gyémántmiséje és az én aranymisém. Kérem Szent Örző-angyalaimat, Szent Alos védőszentemet, Szent Ferencet, Szent Feliciánt és Szent Ceciliát és az összes kedves szentjeimet, magyarokat és külföldieket, kísérvenek el ők az aranymisés oltárhoz, állják körül, pótolják nyomorúságomat, imádják Jézust és ajánlják fel áldozatát a Mennyei Atyának, értem, az enyéimért, a lelkekért, akikkel az 50 év alatt papi vonalon találkoztam, a világért, imádásul, hálaadásul, engesztelésül és kérésül, hogy általa békítsen ki magával mindent a földön és a mennyben, minthogy Ő a keresztén vérvével békességet szerzett' (Kol 1,20)."

— Dec. 9-én egy magyar diakónust szenteltek pappá itt Torontóban, a Szent Mihály katedrálisban. Eggyel több az Úr szőlőjében. Kopfensteiner István jellegje: „Örömhír a szegényeknek, szabadulást a raboknak, vigasztalást a gyászolóknak" (Iz 61,1). A lélekemelő aktus után kávé és sütemény várta a megjelent vendégeket. Következő napon, 10-én, vasárnap 10 órakor volt az első szentmiséje a magyar plébánián. Nagyon sokan voltak. Áldását csak a hallban tudta adni, mert kezdődött a következő mise. A férfi-egyesület havi áldozása még ünnepélyesebbé tette e napot. Ima utána reggeli követte, ajándékok és borítékok átadása. Plébános Atyánk boldogan bontogatta fel a csomagokat vele. Este 6 órakor magyaros finom vacsora várta a meghívottakat. Tüz Tamás atya kedves angol verset írt az ünnepre. Köszönöm a jóságos Istennek, hogy részem lehe-tett mindebben.

— (Ausztriából:) Nagyon köszönöm, hogy régi barátságában tart, s a Szolgálattal és a könyvekkel a kapcsolatot régi magyar egyházamhoz lehetővé teszi. A jó Isten jutalmazza érte! Most már majd 81 évemmel nagyon értékelem e lelki alátámasztáso-mat. Élettapasztalatom megnyugtát, hogy Egyházunk nehéz útján ismét felfelé halad.